

Koolitee on kõigi teede algus

Uhtna kooli 1. klass

FOTO: KATRE HAASMA

Uhtnas alustasid kooliteed: Urmas Ait, Anna Chornokon, Vitalii Humechuk, Hendrik Jalak, Braian-Maarius Kurm, Triinu Mälton, Henri Rohtla, Markus Roosimägi, Miia Salus, Kaisa Taal, Vassili Vatralla. Klassijuhataja Kairi Uueni.

Sõmeru kooli 1.a klass.

FOTO: KERLI JAAGO

Näpi kooli 1. klass.

FOTO: LIIS TOMASOV

Näpil alustasid kooliteed Eliise Valdur, Rasmus Üidik, Laura-Liina Altermann, Karl-Mihkel Reineberk, Tarjaana Teer, Jon Gerhard Kokk.

Sõmeru kooli **Lasila õppekohas** alustasid 1.d klassis: Christopher Alex Aasa ja Kaspar Aaver.

Sõmeru kooli 1.b klass (esireas).

FOTO: KERLI JAAGO

Sõmerul alustasid kooliteed

1.a klassis

Adeele Annus, Saskia Bankiir, Vanessa Hein, Adeele-Grete Jaago, Helena Kolk, Mirko-Johannes Laos, Marihel Meidla, Adrian Moor, Cärol Pikhof, Aleksandra Puust, Kasper Soomer, Marten Strauch, Lyana Adelia Sägi, Rosabel Benita Talme, Eliise Tomson, Loreen Viikojä. Klassijuhataja Ave Kiiver.

1.b klassis

Clyde Erm, Karl Kustav Kirsimäe, Henrik Moor, Sofia Rakhlin, Kristofer Rääk. Klassijuhataja Evalota-Liisbeth Link.

Uue õppeaasta algus on alati suursündmus meile kõigile, eriti esimese klassi õpilastele, nende emadele ja isadele, vanaemadelening vana-isadele, kõigile, kel keegi koolis või kes ise koolis käinud.

Ühesõnaga – septembri algus paneb südamed teisiti tuksuma meil kõigil.

Kõigil on soov hästi õppida ja targaks saada ning õpetajad on selle soovi täitumisel igati toetamas ja aitamas. Õpetaja töö on midagi enam kui lihtsalt õpetamine – teie kasvatate ja kujundate meie tulevast põlvkonda. Täna teid südamest selle olulise töö eest, mis nõuab väga palju energiat ja pühendumist.

Kuid tarkus ei põhine ainult heas lugemise, kirjutamise või rehkendamise oskuses. Teoreetiliste teadmiste kõrval on väga oluliseks tarkus, mis tuleb teie

südameist ning mille omandamiseks pole vaja midagi pähe õppida. Südametarkus on oskus olla hooliv, mõistev, osata märgata ja aidata nõrgemaid. Südametarkusest tekib ka usalduslik suhe õpilaste, õpetajate ja lastevanemate vahel. Ja see on üks olulisemaid väärtusi meie elus.

Kallid õpilased, tervitage kooliaasta algust avatud südamega. Las iga päev olla kordumatu võimalus õppida midagi uut, ületada ennast ja liikuda oma unistuse täitumise suunas.

Ärgem unustagem, et kool ei ole ainult teadmiste omandamise koht, vaid ka koht, kus me õpime olema inimesed – hoolivad, vastutustundlikud ja loovad.

Soovin teile kõigile edukat, inspireerivat ja meeldejäädavat kooliaastat!

Astugem sellel teekonnal koos edasi, üksteist toetades ja innustades!

MAIDO NÕLVAK
vallavanem

Valminud on Haljala-Kukruse vahelise maanteelõigu esialgsed trassikoridori alternatiivid

Aprillis alanud Haljala-Kukruse vahelise maanteelõigu asukohavaliku etapis on jõutud esialgsete trassikoridori alternatiivideni. Septembris toimub nende tutvustamiseks ja tagasiside kogumiseks neli avalikku koosolekut.

Riigi eriplaneeringu projektijuhi Anne Martini sõnul on eesmärk leida maanteele asukoht, mis minimeerib negatiivseid mõjusid inimestele ja loodusele, kuid on majanduslikult teostatav. „Praeguses asukohavaliku etapis planeeritakse 350 meetri laiune trassikoridor. Sellele järgneb tee täpsema asukoha selgitamiseks planeeringu detailse lahenduse etapp. Planeeringu kehtestamiseni jõuame eeldatavasti 2028. aastal,” selgitas Martin. Ta lisas, et maantee ja selle ohutuks toimimiseks vajalike rajatiste laius on vähemalt 60 meetrit. Ometi võib ruumivajadus näiteks liiklussõlmede, kogujateede, ökoduktide või viaduktide rajamisel olla kohati ka suurem.

Parima lahenduse leidmiseks tehakse tihedat koostööd kohalike omavalitsustega, kes on piirkonna ja selle vajadustega kõige paremini kursis. Eesmärgiga arvestada planeerimisel ka kohalike elanike huvidega, viiakse läbi näiteks liiklusuuring, asustusstruktuuri uuring ja meelsusuuring, et paremini mõista maanteelõigu uuendamise mõju kohalikele ettevõtjatele ning elanikele. „Sobiva lahenduseni jõudmisel on koostöö kohalike elanike ja maaomanikega väga oluline,” rõhutas Martin.

Eriplaneeringust puudutatud kinnistu omanikele on saadetud täpsem info koos planeeringuala kaardirakendusega. „Inimesed, keda Haljala-Kukruse riigi eriplaneering võib mõjutada peavad olema projekti arengutest võimalikult kiiresti ja täpselt teavitatud. Loomulikult võib isikliku kinnistu asumine trassikoridori alternatiivil või selle vahetus läheduses tekitada ebamugavusi, kuid kaasamise eesmärk ongi leida tõhusaid kompromisse, mis arvestavad nii inimeste, majanduse, kui ka loodusega,” ütles Martin.

Kohtumised esialgsete trassikoridoride alternatiivide tutvustamiseks toimuvad septembris Viru-Nigula rahvamajas (04.09), Lüganuse rahvamajas (05.09) ja Sõmeru keskusehoones (10.09). Samuti on kavas veebikohtumine (11.09). Kohtumiste algusaeg on kell 17.30.

Täpsem ülevaade eelseisvatest sündmustest, eriplaneeringu lisainfo ja ajakava on leitav kodulehel www.haljalakukruse.ee.

Lisainfo korral palun pöörduda riigi eriplaneeringu projektijuhi Anne Martini poole (anne.martin@agri.ee, 5802 3933)

Lääne-Viru Omavalitsuste Liit (VIROL) koos koostööpartneritega kutsub esitama oma tegusat koduküla või naaberküla aasta küla 2024 konkursile.

Lääne-Virumaa aasta küla valimine toimub hindamiskomisjoni poolt antud hinnete põhjal. Esmalt hinnatakse kandidaatide kirjalikke ankeete, seejärel külastatakse külasid. Hindamiskomisjoni kuuluvad VIROLi, eelmise aasta Lääne-Virumaa aasta küla Vainupea, Eesti Külaliikumine Kodukant, Virumaa Teataja ja LEADER tegevusgruppide esindaja.

Lääne-Virumaa aasta küla kandidaadi esitamiseks saab ankeedi täita kuni 11. septembrini 2024 ning saata mt@virol.ee. Ankeedi ja rohkem infot leiab: <https://www.virol.ee/aasta-kula>

Rakvere Valla Sõnumid

RAKVERE VALLAVALITSUS
Kooli 2, SÕMERU Lääne-Virumaa
Tel 329 5944
vallavalitsus@rakverevald.ee
Toimetaja: Annika Aasa
tel 5665 8704

Kaaskirjutaja: Sirje Rebane
tel 517 5262
Materjale saab saata iga kuu
20. kuupäevaks
rakverevallasonumid@gmail.com
leht internetis:
www.rakverevald.ee

Kõik ajalehes Rakvere Valla Sõnumid avaldatud artiklid, fotod jm materjal, on autorikaitse seadusega kaitstud. Nende avaldamine ilma toimetuse nõusolekuta on keelatud. Artikleid tsiteerides või refereerides tuleb alati säilitada viide algallikale ja autorile.

XV Eesti külade Maapäev Võrumaal

AVE HOLM
MTÜ Uus Uhtna liige

XV Eesti külade Maapäev ehk külade parlament toimus 17.-18. augustil Võrumaal. Iga maakond on saanud selle au osaliseks ühe korra. Maapäeva eesmärgiks on koondada maakondade külade esindajad, koostööpartnerid ja võimuorganid maaelu arendamise teemal ühistesse mõttetalgutesse. Rakvere valda esindasid Liana Mülla MTÜst Ubja Külaselts Linda ja Ave Holm MTÜst Uus Uhtna. Maapäeva korraldavad Külaliikumine Kodukant ja Arenduskeskus. Seekordne Maapäev kandis üldnimetust „Vunki külale”. Seitsmes Võru maakonna külas arutleti teemade üle, mis olid Võru maakonna külade seast kerkinud ehk aktuaalsed, kuid samas laiaulatuslikud, puudutades ka kogukondi mujal Eestis. Tegemist oli keeruliste ja

käivitavate teemadega, mis vajavad uusi lahendusi ja laia kaasamõtlemise ringi. Usun, et Võrumaal ringi sõites on nii mõnigi virukas sattunud Haanimaale, Mehkamaale, Navile, Mikitamäele, Urvastesse, Nursile või Obinitsasse. Mind kõnetas kõige enam Obinitsa, kus arutleti, millist mõju avaldab turism kohalikule kultuurile ja kogukonnale. Küsimusele „Kuidas müüa kultuuri, aga kogukonda mitte maha müüa?” pakuti mitmeid lahendusi. Leiti, et turismi korraldus peab olema läbimõeldum, kindlasti tuleb kaasata kogukond ja analüüsida pakutavaid teenuseid. Mitmes laudkonnas toodi välja kindlale sihtgrupile suunatud üritusi, kus on ära kasutatud piirkonna eripära ja oma nägu. Usutakse, et kohalike hea koostöö omavalitsuse ja riigiga ning turismi pakkujate kaardistus, teeb tulijale valiku kättesaadavamaks. Väga oluliseks peetakse

Ave Holm Lauuema kuju kõrval Võrumaal.

FOTO: MARE MOISTO

noorte kompetentsust ja kohaliku kultuuripärandi õpetamist koolis. Samuti kohaliku kultuuri mõistmist läbi hariduse ning põlvkondade traditsioonide järjepidevuse tagamist. Lisaks lahen-

duste otsimisele oli igal laudkonnal võimalus teha ettepanekud KOVile või riigile.

Lähemalt saab arutelu-dest lugeda veebiaadressil: <https://loometalgud.ee/lahendus/obinitsa/>

Vaba rahva tants

*Õhtute uduselt
auravas mullas
hommiku ärkavas
päikesekullas
keskpäeva palavus
jõudu kui laastab,
kosutav tuuleil
tervise taastab.
Vahutav vihmahoog
kiiresti kaob,
kõuepilm kõminal
välke las taob,
varjatud vaikus ja
metsade müha,
Eestimaa –
oled mul ainus ja püha.*

Uhtna külaväljak tervitas Eesti Vabariiki taas iseseisvumispäeva puhul VI Vaba Rahva Tantsuga. Lisaks Uhtna naisrühmale Tantsumaias pakkusid publikule ilusaid hetki sadakond külalisesinejat, kelledest kaugemad tulid kultuuripealinna Tartust. Erinevad etteasted rõõmustasid silma ja südant. Tantsu- ja laullood olid kaasahaaravad ja publiku reageering hingedusotav.

Aitäh teile, head tantsijad ja lauljad - Roela Sõbratarid, Laekvere Pärlike, Ulvi Metsalilled, Sõmeru Sõsarad, Viru-Nigula Maarjapiigid, Kunda Laa-

FOTOD: EVE UNUS

netagused, Uhtna Tantsumaias, Uhtna naiskoor ja Tartu Taara. Tänu teile sai teoks VI Vaba Rahva Tants, kus te tantsisite Eesti Vabariigi, iseenda ja

publiku rõõmuks, auks ja uhkuseks.

Lisaks esinejatele aitasid peopäeva kordaminekule kaasa päevajuhid

Reet ja Andrus, Rebasemänniku ja Rakvere vald.

Mõnusa tantsumuusikaga kostitas ansambel Ahoi.

SIRJE REBANE
korraldaja

Uus hooaeg huvihariduses ja -tegevuses

Enne suurt suve, täpsemalt 19.06.2024, muudeti vallavolikogu otsusega huvihariduse ja -tegevuse toetamise korda. Uuendatud määrusega saab tutvuda valla kodulehel või Riigi Teatajas.

Endiselt toetab vald iga lapse ühte huviala valikut õppeaastas ja seda kuni 100 eurot kuus lapse kohta. Erandiks on nüüdsest vaid munitsipaalmuusikakoolid (nt Rakvere muusikakool, Viru-Nigula valla muusikakool jne). See tähendab, et valla poolt tasutakse täies ulatuses muusikakooli õppekoha arvestuslik maksumus, õppemaksu tasub lapsevanem. Ka Rakvere spordikoolis osalemist toetatakse alates sellest sügisest valla poolt maksimaalselt 100 euro ulatuses kuus ning ülejäänud tuleb tasuda lapsevanemal.

Taotluste esitamine toimub alates 01.09.2024

läbi valla kodulehe Iseteeninduskeskkonna (SPO-KU). Taotluse esitavad nii lapsevanemad kui ka teenuseosutajad.

Lapsevanem siseneb läbi valla kodulehe Iseteeninduskeskkonda ja teeb valla taotluse, esitades lapse andmed.

Lapsevanem loeb läbi vanemale pandud kohustused ning digiallkirjastab kogu taotluse hiljemalt 10. oktoobriks.

Oluline kohustus vanema jaoks on lapse puudumisest teada andmine.

Teatada tuleb valla haridus- ja noorsootöönõunikule.

Puudunud perioodi eest huvikoolis või -ringis või perioodi eest, mil lapsevanem ei ole tasunud omaosalustasu, vallavalitsus ei maksa.

Lapse munitsipaalmuusikakoolis õpingute alustamiseks või jätkamiseks tuleb lapsevanemal teha taotlus Iseteeninduskeskkonnas.

Teenuseosutaja siseneb samuti läbi valla kodulehe Iseteeninduskeskkonda ja

esitab vallale oma kontakt- ning muud vajalikud andmed lepingu sõlmimiseks.

Rakvere Vallavalitsuse ja teenuseosutaja vaheline leping sõlmitakse hiljemalt 31. oktoobriks. Igakuine arveldamine toimub endiselt valla ja teenuseosutaja vahel.

Küsimuste korral pöörduge valla haridus- ja noorsootöönõuniku Monica Jaanimetsa poole, tel. 5866 4670 või monica.jaanimets@rakverevald.ee

Edukat uut hooaega!

Ettevõtlikud ja rahatargad noored

Rahatarkuse omandamisega on mõistlik alustada võimalikult varakult. Mida nooremas eas selliseid tarkusi koguda, seda suurem on tõenäosus, et neid teadmisi hakatakse rakendada täiskasvanuna. 26. augustil sai alguse meie maakonna viie kooli ühine projekt „Ettevõtlikud ja rahatargad noored“. Esimene kohtumine toimus Toolse puhkekülas, kus osalesid aktiivsed noored ja nende juhendajad Sõmeru põhikoolist, Kadrina keskkoolist, Rakke koolist, Väike-Maarja gümnaasiumist ja Rakvere reaalkoolist. Kolmepäevases laagris said noored läbi erinevate tegevuste

arendada oma suhtlemisoskust, loovust ning meeskonnatööd.

Laagri lõpuks valmisid noorte loodud rahatarkuse teemalised lauamängud, mida saavad huvilised kasutada. Projekti kohtumisi

on õppeaasta jooksul kokku seitse, kõik erinevates koolides. Järgmine kohtumine toimub oktoobris Tartu Ettevõtlikus külas ja projekt lõpeb märtsikuus noorte rahatarkuse konverentsiga Rakke koolis.

Noorte osalusprojekti rahastuse saime Euroopa Liidu programmist ERASMUS+.

Tekst ja foto
GERLI EINALA
Sõmeru põhikooli arendusjuht

Noortekeskustes alustab sügisest uus ja huvitav huviring „Enesearengu ring“

Juba sellel sügisel alustab noortekeskustes uus huviring – „Enesearengu ring“.

Uus huviring hakkab toimuma 1 kord nädalas. Selles ainulaadses ringis

räägime elulistest temadest, arutleme selle üle, kes me oleme, milliseid emotsioone me kogeme ning kuidas neid ära tunda, kuidas keerukates olukordades toime tulla ning

kuidas käituda konfliktide korral. Räägime ka peresuhetest ning sellest, kuidas suhteid kodus parandada.

Huviringi viib läbi psühholoogiline nõustaja Kristiina Isand ning ringid

toimuvad Sõmeru, Uhtna, Ubja, Vaeküla ning Lepna noortekeskustes.

Täpsem info peagi noortekeskuste sotsiaalmeedias! Ole ootel!

Sotsiaaluskuste tund 4. klassides

Sellel õppeaastal toimuvad juba tuttavaks saanud sotsiaaluskuste tunnid Rakvere valla koolide 4. klassidele.

Õppeaasta jooksul läbitakse erinevaid teemasid – oskus vaadata endasse,

minapilt, emotsioonide juhtimine, enda aitamine, keerulistes/pingelistes olukordades toime tulemine, paha tuju väljendusviisid, suhted eakaaslastega, konfliktide lahendamine, teistega arvestamine, abi

küsimine ja pakkumine, meeskonnatöö, kuuluvustunne koolis, väärtused ning suhtlemisoskus.

Samuti ootame kahel korral õppeaasta jooksul 4. klasside lapsevanemaid osa saama vanematele

mõeldud koolitusest. Koolituse toimumise ajast teavitab vanemaid kool.

Sotsiaaluskuste tunde viib läbi psühholoogiline nõustaja Kristiina Isand.

Vallas algab huviringide tegevus

2024–2025 hooajal pakuvad tegevust:

Esmaspäeval
Kell 10.30 Sõmeru lasteaed Pääsusilm saalis laste laulu- ja mänguring. Juhendaja Mirja Markson. Osalemissoovist anna teada kirjutades siiri.saarmets@rakverevald.ee. Esimene kohtumine 7. oktoobril.
Kell 11.00 Sõmeru päevakeskuses eakateklubi EVI. Üheskoos tehakse söüa, arutletakse elulistel teemadel, kohtutakse erinevate eluvaldkonna esindajatega. Kõik, kes tahavad suhelda ja kodunt välja saada, on oodatud. Tegemisi veavad Reelika Kirsipuu ja Siiri Saarmets. Esimene kohtumine 2. septembril.
Kell 18.00 Sõmeru noortekeskuse keldrisaalis õhkrelva sportlaskmise treening täiskasvanutele. Osalemistasu 5 eurot kord.
Kell 19.00 Sõmeru keskusehoones ZUMBA, juhendaja Mirje Vilt. Kaasa vahetusjalanõud. Omaosalus 6 eurot. Esimene kohtumine 9. septembril.

Teisipäeval
Kell 11.15 Sõmeru keskusehoones seeniortantsurühm KANARBIKU ÕIED, juhendaja Ene Saaber. Esimene kohtumine 3. septembril. Kanarbiku Õied ootavad oma ridadesse uusi tantsijaid.
Kell 18.30 Uhtna koolimajas UHTNA NAISSKOOR, juhendajad Elina Peri ja Mirja Markson.
Kell 20.00 Uhtna koolimajas UHTNA MANDOLIINIORKESTER, juhendaja Jaanus Põlder.
Kell 19.00 Lasila noortekeskuse jõusaalis JÕUSAALI RINGTREENING, juhendaja Sven Hõbemägi. Esimene kohtumine 3. septembril. Registreerumine ja lisainfo sven.hobemagi@mail.ee või tel 517 4189. Treeningu hind 7 eurot.
Kell 18.00 Sõmeru keskusehoones SÕMERU NAITETRUPP, juhendaja Urmas Lennuk.
Kell 19.15 Sõmeru keskusehoones NOVA TERVISE STUUDIO JOOGA, juhendaja Elona Smirnova. Osalustasu 7 eurot. Kaasa matt ja pleed. Esimene kohtumine 3. septembril.

Kolmapäeval
Kell 13.15 Sõmeru keskusehoones EAKATE VÕIMLEMINE, juhendaja Maie Tamm. Kaasa matt ja vahetusjalanõud. Esimene kohtumine 2. oktoobril.
Kell 15.15 Sõmeru keskusehoones eakate lauluansambel ELURÖÖM, juhendaja Meriin Raatma. Esimene kohtumine 2. oktoobril.
Kell 18.30 Sõmeru noortekeskuse peeglisaaalis naisrahvatantsurühm SÕMERU SÕSARAD, juhendaja Kristi Palits.
Kell 19.00 Uhtna koolimajas naisrahvatantsurühm TANTSUMAIAS, juhendaja Sirje Rebane.
Kell 19.00 Sõmeru noortekeskuse jõusaalis JÕUSAALI RINGTREENING, juhendaja Sven Hõbemägi. Treeningu hind 7 eurot. Esimene kohtumine 4. septembril. Registreerumine ja lisainfo sven.hobemagi@mail.ee või tel 517 4189.

Neljapäeval
Kell 11.00 Sõmeru raamatukogus MUINASJUTUHOMMIK kodustele mudlastele. Esimene kohtumine 3. oktoobril.
Kell 18.00 Sõmeru keskusehoones BODYFIT, juhendaja Mirje Vilt. Kaasa matt, hantlid ja vahetusjalanõud. Omaosalus 6 eurot. Esimene kohtumine 12. septembril.
Kell 18.00 Sõmeru noortekeskuse keldrisaalis õhkrelva sportlaskmise treening täiskasvanutele. Osalemistasu 5 eurot kord.

Reedel
Kell 12.30 Veltsi koolis EAKATE VÕIMLEMINE, juhendaja Maie Tamm. Kaasa matt ja vahetusjalanõud. Esimene kohtumine 4. oktoobril.

Pühapäeval
Kell 17.00 Sõmeru keskusehoones naisrahvatantsurühm SÕMERU SÕSARAD, juhendaja Kristi Palits.

Seeniortantsurühm Kanarbiku Õied

otsib enda ridadesse uusi tantsijaid.

Proovid toimuvad teisipäeviti kell 11.15.
Esimene kohtumine 3. septembril.
Juhendaja Ene Saaber. Info 53364604

„MEIE NUNNUD“

Sõmeru raamatukogu ootab huvitavaid ja erikujulisi aiasaadusi teie aedades.

Eksponeerime raamatukogus ka teistele, mida põnevad olete kasvatanud.

Palun too aedviljad raamatukokku 15.septembriks. Osavõtjatele üllatused!

Malevarühmad Rakvere vallas

PIRET LAIDROO
maleva koordinaator

Suvisel perioodil tegutses Rakvere vallas kaks ööbimisega malevarühma - Uhtna ja Vaeküla rühm, mida mõlemat korraldas Rakvere vallavalitsus koostöös MTÜ Sõmeru Stardiga.

Uhtna rühmas, mille majutus toimus Uhtna kooli kõrvalhoones, osales 17 noort, rühmajuhudeks valla noorsootöötajad Diana Pähkel Uhtna, Margit Martins Ubja ja Lilian Loit Lepna noortekeskustest. Tööandjateks olid OÜ Uhtna Puit, Ubja Külaselts Linda, OÜ Wildlander ja Rakvere vallavalitsus.

Vaeküla rühmas, mille majutus toimus Vaeküla külakeskuses, osales 15 noort ja rühmajuhudeks noorsootöötajad Lilian Lindmäe ja Marek Peet Sõmeru noortekeskusest ning Moonika Mänd Vaekülalt. Tööandjateks FIE Kille Kruuv ja Rakvere vallavalitsus.

Lisaks osales mõlemas rühmas valla maleva koordinaator Piret Laidroo. Suureks abiks oli Uhtna rühmas tegevuste läbiviimisel vabatahtlik abiline, noorsootöötaja Reelika Pähkel.

Peamisteks töödeks malevlastel olid mitmesugused heakorratööd: riisumine, rohimine, kaevamine, korrastamine, koristamine, pühkimine. Samuti värvimine, marjade korjamine ja paemüüri taastamine. Malevlased töötasid esmaspäevast reedeni 4 tundi päevas. Iga päev oli kolm toidukorda ja lisaks õhtuode. Peale tööd, päeva teises osas, toimusid erinevad vaba aja tegevused, mille viisid läbi nii rühmajuhud kui kohale kutsutud läbiviijad.

Mõlemas malevarühmas said malevlased meisterdada – puidust kaantega märkmikud või roigastest pingid tehnoloogia õpitoas Pireti Laidroo eestvedamisel ning vahvad malevasärgid Liliani Loidi juhendamisel. Veeohutuse õpitoad toimusid veekogudel Mart Laidroo juhendamisel. Tööohutuse loengud viis läbi Tööinspeksioon ning karjäärilaseid õpitubasid korraldas Töötukassa. Malevlaste ristimised korraldas Rakvere valla noortevolikogu. Suhtlus-

Uhtna malevarühm.

FOTO: PIRET LAIDROO

alased õpitoad viis Uhtna noortele läbi Maia Kärda ning Vaeküla noortele Kristiina Isand-Savinski. Spordipäevade korraldus malevlastele koos kohalike noortega oli Rakvere valla spordijuhid Marco Aitmani poolt. Malevlaste transpordi töökohtadele aitas korraldada Rakvere vallavalitsus. Eraldi tänusõnad selle eest Janek Seidelbergile.

Mõlemas rühmas toimus nädalavahetusel väljasõit ühele Eesti saarele. Uhtna rühm sõitis liinilaevaga kaheks päevaks Aegna saarele ja Vaeküla rühm tellitud väikepaatidega Mohni saarele.

2024. aasta maleva vaba aja tegevusi, toitlustamist ja majutust toetas AS Põlluvare. Lisaks saadi toetus ka riiklikust noortemalevate toetusprogrammist läbi Haridus- ja Noorteameti projektikonkursi.

Vaeküla malevarühmast

Rühmajuht Lilian Lindmäe: Miks tulla malevasse ja võtta ka sõber järgmisel aastal kaasa? Põhjusi ja arvamusi on mitmeid ning ükski neist ei ole vale. Eks peamine põhjus oli ikka selles, et saab taskuraha teenida ning uued ja ägedad sõbrad. Samuti on motiveeriv nädalavahetuse väljasõit. Mitu aastat on käidud erinevatel saartel kuhu osad kindlasti ei jõuakski muidu. Näiteks Mohni, mis pakkus ekstreemsusi, mida noorem põlvkond on ainult kuulnud - wc paberiks oli ajaleht ning telefoni laadimiseks pidi moodustama järjekorra. Ka järgmisel aastal võiks minna saarele seiklema ja

uusi kohti avastada näiteks Saaremaal, aga kui see jääb liiga kaugeks, siis Pärnus on ka põnevust.

Need malevlased, kes on aastaid käinud, juba oskavad hinnata seda eluolu ning nende arvates võiks malev kesta lausa kaks nädalat jutti, aga kui see oleks liiga keeruline, siis lepatakse ka nädala ajaga ning vähemalt malevas saab mõistlikul ajal magama ning noor ei istu hommikuni telefonis. Suheldes malevlasega koorus välja, et kaks vahetust jutti on natuke raske - käid korra kodus, uued asjad kotti ning uuesti minek, mõni ei oskaks parajas koguses riideidki kaasa võtta.

Seekord oli maleva rühmadel vahet kuu aega ning kes olid ka esimeses vahetuses, siis nende arvates oli vahe natuke liiga pikk, aga kui palju oleks mõistlik maleva rühmade vahe, siis seda nad ei osanud ka öelda.

Rakvere vald on suur ja lai ning malevlasi on koos igast nurgast ning kui talviselt tahetakse suvel kodust eemale, siis leidub ka neid noori, kes loodavad, et malev võiks toimuda nende kodukandis, ela sa siis Veltsis või Kohalas. Enamus noori arvas, et just Sõmeru oleks kõige parem ja mugavam variant. Ise ei kujutaks ette, et töötad Sõmeru noortekeskuses ja siis oled veel kaks nädalat jutti suvel ööpäev läbi noortekas. Kõige parema malevamelu saad kätte, kui on ööpäevane malev, sest siis oled ikka kohapeal nii päeval kui öösel. Muidugi on ekslikke arvamusi kõrvaltvaataja tasandilt, et ööpäevane malev on lihtne

läbi viia, et õhtul noortega ühel ajal magama, siis viid nad tööle ja ongi rühmajuhid töö tehtud.

Malevlaste päevad möödavad tööd tehes, aga neile võimaldatakse peale tööd ka erinevaid muid tegevusi. Väga paljud läheksid vabal ajal kalale või miks mitte kanuutama. Malevas võiks esinemisi rohkem olla, olgu siis selleks karaoke vms. Kui mõnele tundub töö üksluine, siis peale tööaega tahaks ennast välja elada ja rohkem liikuda. Näiteks midagi sellist, mida tehakse Uhtna noortekeskuse huviringis „Be Active“ Mart Laidroo juhendamisel.

Malevlased on alati saanud hästi süüa ning kõhud ei jää kellelgi tühjaks. Kui neile aga anda ette menüü ning nad saaksid ise toidu tellida, siis eelistatakse erinevaid pastatoite ning magustoiduks võiks olla pannukad, jäätis või miks mitte teha kambakesi valmis üks maitsev küpsisetort.

Seda kõike ilusat soovitakse järgmiseks aastaks ning noorte soovidega tuleks arvestada rühmajuhudele. Maleva teatepulga võiks noorte tagasisidena antuna enda kätte võtta näiteks valla majandusmees Janek Seidelberg või ka haridusnõunik Monica Jaanimets.

Enda seisukoht malevast oli puhkuste perioodi aegne segane ja keeruline maleva algus, kus konkreetsed tööülesanded tuli alles jagada. Mulle ei meeldi segadus ning eelistan konkreetsust. Õnneks sujus kõik hästi. Kindlasti annab malevas palju juurde ka see, kui tööandja on hooliv, positiivne ja heatahtliku suhtumisega.

Olen nüüd paar aastat malevas pidanud sõitma noortega eemale tööle ning see on olnud isegi mõnus ning saame arutada sõidu ajal erinevaid teemasid. See oli nagu meie kvaliteetaeg.

Igas malevas on ka raskemad hetked ja esineb probleeme, mida me keegi ei oska ette näha, aga läbi nende me õpime ja areneme paremaks ning oskame olukordi paremini lahendada.

Kui maleva eel nii mõnigi noor palus abi motivatsiooni kirja kirjutamisel ning neisse oli pugunud sisse väike kartus ja hirm, mis neid ees ootab, siis nüüd peale malevat on rõõmsad ning pigem uurivad juba, kas järgmisel aastal oleks võimalik saada kahte rühma. See annab ka endale julgust edasi tegutseda ning rahulolu, et malevasuvi möödus noortele väga suurepäraselt.

Rühmajuht Marek Peet: Minu kui varasemate kogemustega teises omava-

litsuses toimunud maleva rühmajuhid vaatevinklist möödus töömalev Rakvere vallas positiivses võtmes. Nimelt toimus selle aasta malev ööbimisega, mis omakorda ühendas noori palju enam kui seda oleks teinud päevane malev. Noored veetsid terve nädala 24 tundi koos ning andis tunda, et see just löigi grupitöö ja -dünaamika õitsele.

Sel aastal oli minu vastutada tutvumismängud ja Kahooti mängud, mille teemadeks olid ohutus ja keskkond ning suhted ja seksuaalsus. Teemad tulenesid noorte portaali Teeviit teemakuudest ja noortele läksid need korda. Igapäevaselt töötasin nelja erineva kuid tööka noormehega Sõmerul, Uhtnas ja Vaekülas, rohides ja puhastades teede ääri ning parkimis- ja avalikke platse. Jäime oma saavutustega väga rahule ning jääme ootama järgmise suve malevat ja sellega kaasnevat väljakutseid.

Rühmajuht Moonika Mänd: Minu mälestus sellest malevasuvest on isiklikku laadi ja seotud Vaeküla rühma nädalavahetuse väljasõiduga Mohni saarele. Malev ei ole katsumus ja eneseületus ainult noortele, vaid ka juhendajatele. Olen terve elu kartnud ämblikke. Mohni saarel malevanoortega loodusmatkale minnes ei osanud ma kuidagi ette näha, et võin hätta sattuda. „Lühem teekond“ viis matkajad läbi saare ürgmetsa rannaäärsete kivivallideni. Minul ei olnud võimalik aga plätudes suurtele kivimürakatele ronides neid ületada ning ma võtsin suuna paralleelselt valliga läbi tiheda võsa. Seda oli aga

Vaeküla malevarühm.

FOTO: PIRET LAIDROO

Suvekool tõi Jänedale kultuuritegijad kokku

KUIDO MERITS
Tapa valla avalike suhete spetsialist

SIIRI SAARMETS
Rakvere valla kultuurinõunik

Augustikuu kolmel päeval - 6. - 8. august - toimus Jänedal XVII Eesti Rahvamajade Ühingu suvekool. Igal aastal toimub sündmus erinevas maakonnas ja paigas, tänavu oli kord taas Lääne-Virumaa käes. Kohale tuli ligikaudu 160 kultuuritöötajat rahvamajadest üle kogu Eesti, ulatudes Virust Võruni.

Sündmuse raames toimus mitmekesine kultuuriprogramm, mille eesmärk oli tutvustada oma maakonna kohalikke kollektiive ning nende loomingut. Sama oluliseks kujunes omavaheline suhtlus, kuna kultuuritöötajail oli taaskord võimalik jagada oma parimaid praktikaid ja ideid, luues seeläbi uusi sidemeid ning tugevdada olemasolevaid.

Kavas oli mitmeid põnevaid töötubasid, mis pakkusid oma valdkonnas uusi teadmisi ja oskusi, õhtuprogrammid tähendasid meelelahutust ning jätkuvat omavahelist võrgustamist. Toimus Eesti Rahvamajade Ühingu üldkoosolek, kus arutati ühingu tulevikuplaane ja tegevusi ning tutvustati kultuuririkkuse aasta tegemisi ja anti infot Rahvamajade päeva toimumise ajast ja tegevustest.

Üheks tippheiteks oli paneeldiskussioon, kus keskenduti mõnele kultuuriteemale, nagu näiteks rahvamajade ja kohaliku kultuuri tulevik, väljakutsed ja võimalused.

Diskussiooni juhtis tuntud saatejuht Marko Reikop. Teemal „Kultuur rikkuses või ...?“ arutlesid Rakvere vallavanem Maido Nõlvak, Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindaja Evelyn Härm, Väike-Maarja valla kultuurijuht Merle Tombak, koorijuht Keio Soomelt ning Kaitseliidu teavitusspetsialist ja kultuurisõber Indrek Jurtšenko.

Üks peamine arutelu koht oli rahvakultuuri jätkusuutlikkuse küsimus – kas rahvakultuur elavneb vaid laulu- ja tantsupeo perioodil või leiab see oma koha ka vaheaastatel, olles siiski nõus ja hinnas? Puudutamata ei jäänud igivana riikliku regulatsiooni puudumine valdkonnas, mis muudab rahvamajade töötajad identiteedituteks meelelahutajateks. Meeleharvi valmistas rahvakultuuri sõltuvus kohaliku omavalitsuse meelsusest, suutlikkusest või soovist kultuurivaldkonda panustada. Veel rõhutati kultuuriasutuste kasvavat rolli ja olulisust vaimse tervise ja julgeoleku küsimustes (kerksuskeskuste loomine) ning lõpuks tõdeti, et siiski kõige tähtsamaks jääb kõige selle keskel inimene ning omavahelised sidemed.

Osalejatel oli seegi kord võimalik teemale läheneda oma nurga alt, seejuures emotsionaalselt, varjamata muresid ja rõõme. Teise päeva peamisteks tegevusteks olid õpitoad, kus osalejad said oma ala professionaalidelt uusi teadmisi ja oskusi, millest õhtu üheks tippheiteks voolis Rakvere teatri

näitleja Jaane Kimmel lavastuse. Aitäh kõikidele juhendajatele!

Kolmel suvekooli päeval esinesid kultuurirahvale Virumaa Noorteorkesteri Pärimumuusikud juhendajaks Riina Linde, Tamssalu kultuurimaja rahvatantsurühm „Vallatud kurvid“ juhendajaks Marge Iho, Uhtna mandolii-niorkester, keda juhendab Jaanus Põlder ja solistik on Katrin Ritson. Lisaks veel Kunda Linnaorkester koos dirigendi Kait Tiitso ja külalisesineja Tanja Mihhailova-Saarega ning showtantsutrupp Amici Dancers Rakverest, juhendajaks Kätlin Rosenblat, Näppepildurid Tapalt koos õpetaja Tanel Sakritsaga. Õhtuse jala-keerutuse eest hoolitses Ants Vierman.

Selline suvekooli formaat loob platvormi, kus kultuuritöötajad saavad vahetada kogemusi ja ideid, mis aitavad rikastada Eesti kultuurimaastikku.

MTÜ Lääne – Virumaa Kultuurikorraldajate Liit ja korraldusmeeskond tänab kõiki, kes aitasid kaasa suvekooli toimimisele nii nõu kui jõuga. Aitäh Lääne – Virumaa Omavalitsuste Liit, Regionaal- ja Põllumajandusministeerium, Eesti Kultuurkapital ja Lääne – Virumaa ekspertgrupp, Eesti Rahvamajade Ühingu, OÜ KAH Georg Särekanno ja Enno Must, Tiiu Sisask ning Jänedale mõis.

Kohtume juba järgmisel aastal Saaremaal!

raske läbida. Lisaks tõekes- tasid teed veel ka okkalised kibuvitsaväädid ning mulle meenus kohe tuntud laste- meinasjutt „Okasroosike“, kus need okkalised väädid kasvasid tihedalt ümber uinuva printsessi lossi. Ühel hetkel leidsin ennast aga hoopis ämbliku võrgust. Ripsmed olid võrke nii täis, et silmi oli raske avada ja kui silmad lõpuks lahti sain, siis jooksid ämblikud minu peal. Väike paanika- hoog ja olingi õigelt rajalt eksinud... Mõtetes ainult paaniline teadmatuse, ega kuskil seljal ämblikuid ei jookse. Kuna paanikahoos läks suund sassi, siis tuli juba mõte teha kõne teiste- le rühmajuhtidele, et vist tuleb mulle appi tulla... Aga juba heliseski telefon ja muret tundvad noored ja teised rühmajuhid helistasid, sest olin liiga kauaks ära jäänud. Neli vaprat malevlast koos ühe rüh- majuhiga suundusid pääs- teoperatsioonile „Päästke Monsa!“. Ei läinud kaua aega, kui juba kokku saime ja mulle ämbliku kontroll tehti. Ämblikke aga polnud, tuju läks paremaks ja saigi hakata õigel suunal ranna poole jalutama. Lõpp hea, kõik hea. Noored said ka hea praktilise kogemuse, kuidas käituda, kui keegi on grupist maha jäänud ja kadunud.

Uhtna malevarühmast

Rühmajuht Diana Pähkel: Tore oli see, et kõik malevasse kandideerijad käisid sel aastal vestlusel. Meelde jäi, kuidas mõni esmanoor väga pabistas, et kuidas tal vestlusel ikka läheb. Siinkohal tuleb noor- tele meelde tuletada, et ka maleva töövestlus on tõsine töövestlus ning sellele hili- nemine või tulemata jätmise- st mitte teatamine võib maksta talle malevakoha.

Esimesel malevapäeval kogunesid noored ja rüh- majuhid varajasel hommi- kutunnil majutushoonesse. Et töö tegemise juures on üks kõige tähtsamaid te- gureid ohutus, tuli enne tööle minemist üle korrata ohutusjuhised, kuigi need olid saadetud ka eelnevalt noortele tutvumiseks. Tööd tehti kogu malevanädala jooksul tubliult. No viimasel päeval oldi muidugi natuke väsinumad ja ei jaksatud enam väga pingutada, aga kiidan minu juhendamise all olnud noori, kes olid

väga tublid – puid laoti roh- kem kui varem aastatel!

Pealelõunastest tegevus- test meeldisid mulle enda- meinasjutt „Okasroosike“, kus need okkalised väädid kasvasid tihedalt ümber uinuva printsessi lossi. Ühel hetkel leidsin ennast aga hoopis ämbliku võrgust. Ripsmed olid võrke nii täis, et silmi oli raske avada ja kui silmad lõpuks lahti sain, siis jooksid ämblikud minu peal. Väike paanika- hoog ja olingi õigelt rajalt eksinud... Mõtetes ainult paaniline teadmatuse, ega kuskil seljal ämblikuid ei jookse. Kuna paanikahoos läks suund sassi, siis tuli juba mõte teha kõne teiste- le rühmajuhtidele, et vist tuleb mulle appi tulla... Aga juba heliseski telefon ja muret tundvad noored ja teised rühmajuhid helistasid, sest olin liiga kauaks ära jäänud. Neli vaprat malevlast koos ühe rüh- majuhiga suundusid pääs- teoperatsioonile „Päästke Monsa!“. Ei läinud kaua aega, kui juba kokku saime ja mulle ämbliku kontroll tehti. Ämblikke aga polnud, tuju läks paremaks ja saigi hakata õigel suunal ranna poole jalutama. Lõpp hea, kõik hea. Noored said ka hea praktilise kogemuse, kuidas käituda, kui keegi on grupist maha jäänud ja kadunud.

Aegna saarel meeldis mulle, kui noored initsia- tiivi üles võtsid ja grillimise kõrvale laulsid ning tantsi- sid. Juhendajad said nagu täie raha eest kontserti kuulata ja tantsuetendust nautida.

Mida teeks järgmisel aastal teistmoodi? Ei teagi kohe. Kindlasti viiks noored uuele järgmisele Eesti saa- rele, et nendele tutvustada elu väiksemates kohtades ka teiselpool vett.

Rühmajuht Lilian Loit: Sellel aastal osalesin Uht- na malevas rühmajuhina. Ettevalmistused algasid rühmajuhtide ühiste kok- kusaamistega.

Malevas sõitsin igal hom- mikul Sõmeru alevikku töö- postile. Meeldis, et sain sel ajal noortega lobiseda iga- sugustel teemadel. Sõmerul rohisime tänavakivide va- helt umbrohtu ja loopisime mänguväljakul mitu päeva liiva, sest oli vaja labidajagu pinnast atraktsioonide alt eemaldada. Päeva lõpus oli tunne, et oleks nagu jõusaalis käinud. Raamatu- kogus sai riulitelt pühkida tolmu ja puhkepausil luge- da ajakirju. Veel lõikasime pärnapuudelt vesivõsusid ja rohisime roosipeenraid ning viimasel päeval kor- rastasime kalmistut Tör- mas. Viisime sealt oksad jäätmejaama, kus suureks šokiks oli hiiglasliku prügi- hunniku vaade, mille otsas tatsas ringi ligi 40 toone- kurge!

Noored, kellega igapäe- vaselt tööl käisin, olid väga töötahtelised ja tegid oma tööd väga korralikult. Viie päevaga jõudsime teha väga palju heakorratoid, nägime oma silmaga tulemust ja jäime väga rahule. Suured tänud Janek Seidelbergile, kes organiseeris igapäe- vaselt töövahendid ja oli noortele heaks eeskujuks!

Olen nüüd olnud kolm aastat malevas rühmajuht ja igal aastal saan uusi kogemusi ja teadmisi, nii kor- raldusliku poole pealt kui ka erinevate olukordade lahendamisel. Kõige roh- kem aga olla koos mõnusa-

te noortega! Super ägedad malevlased ja väga mõnus oli rühmajuhtide koostöö ja suhtlus! Pole ammu nii palju naernud kui seekord malevas. Oli kuidagi väga vaba ja mõnus õhkkond. Aitäh!

Rühmajuht Margit Mar- tins: Uhtna malevas sai kokku väga vahva kamp noori! Kõik olid töökad, täis indu ja tegutsemistahet. Lõbusas ja ühtehoidvas meeskonnas läks tööna- dal väga kiiresti, kuid palju sai ka selle ajaga tehtud!

Malevasuve kokkuvõtteks

Nii nagu eelmiselgi aastal, sai ka sel aastal iga noor kandideerida Rakvere valla mõlemasse maleva- rühma. Kuna aasta-aastalt kandideerib aina rohkem osalejaid, siis sel aastal tegime otsuse, et esmakan- dideerijad saavad osaleda ühes rühmas, mis oli tema esimene valikrühm ja va- rem Rakvere valla malevas osalenud noored mõlemas rühmas, kui nad seda olid soovinud.

Täname kõiki malevla- si, kes sel aastal Rakvere valla malevarühmade töös osalesid! Te olite ääretult vahvad ja tublid, igaüks omanäoline!

Rühmajuhtidega on Rak- vere vallas väga vedanud, sest nad kõik on ka valla noorsootöötajad! Kes tun- neks veel paremini oma piirkonna noori kui mitte noorsootöötajad! Kes os- kaks veel paremini olla eeskujuks noortega koos töötamisel kui mitte noor- sootöötajad! Samuti on noorsootöötajad need, kes saavad hakkama ka ma- levlaste vaba aja veetmise korraldamise ja läbiviimi- sega, sest selline on nende tööülesanne ka noortekes- kuste töös.

Eriline tänu ettevõtete- le, maleva töötajatele: OÜ Uhtna Puit, OÜ Wildlan- der, Ubja Külaselts Linda ja FIE Kille Kruuv!

Väga vähe on neid ette- võtjaid, kes tahavad, viit- sivad ja saavad noori ma- levlasi suvel lühikeseks ajaks tööle võtta! Kindlasti mängivad siin rolli seadu- se ranged ettekirjutused alaealiste töötajate töötin- gimustele!

Oleme väga tänulikud neile, kes selle võimaluse siiski leidsid ning hoolivad järeltulevate põlvete töö- kasvusest.

Lääne-Virumaa korraldusmeeskond.

FOTO: JAANUS LEKK, VIDEOLABOR

MEIE ETTEVÕTTE LUGU

Turuleti taga kastid kurke täis

... kurgimüüja laulab:
„Ostke kurke häid!”

Tuttav fraas ansambel Kuldse Trio laulust, eks ole! Aga kuidas ja kust need kurgid ja muu kaup sinna turuletile jõuab? Proovin seda selgitada Annemäe aiandi näitel.

Kus asub Annemäe aiand?

Ametlik postiaadress annab lakoonilise vastuse – Taaravainu. Need kes Virumaaga pikemalt tutvuvad, mäletavad ehk, et kunagi oli selline majand nagu Energia kolhoos, kus oli kah aiand ja kasvuhooned ja just seal – endise aiandi territooriumil - OÜ Annemäe aiand asubki. Tõsiasja, et tegemist on Energia kolhoosi pärandiga, kinnitavad ka omanikud Evi Mihailov ja Tiit Leuska, kes on selle alal tegutsenud 30 aastat. Küsimusele: „Miks?”, saan vastuseks: „Kolhoos läks laiali. Reformi käigus oli täpselt nii, et kes millega tegelema hakkas. Aktsiaselts ja tegevusvaldkondi oli algul palju, mis hiljem asendusid OÜdega. Praeguseks on ainult paar-kolm tükki alles jäänud.”

Vestluses selgub, et alguses tegutses Evi, kes on lapsest saadik aiandusega seotud olnud, üksi ja et 20 aastat tagasi olid ka teraviljakasvatus, kombainid ja värgid. Nüüd tegutsetakse kitsamalt - avamaad ei ole, ainult kasvuhooned.

Kuidas kulgeb elu Annemäe aiandis?

Tundub, et lihtsalt! Ütleb ju ka H. Runneli luuletus, et talupojal on talvel magada mahti ja alles jüripäevast läheb parin lahti. Pärast see nii muidugi ei ole - vähemalt Annemäe aiandis mitte. Tegelikuses on kogu tegevus üks suur ja ümmargune ring, kus iga etapi lõpp on uue algus. „Kasvatame mitmes järjus. Jaanipäeval lõpetame suvelilledega. Kui lill läheb välja paneme kohe midagi muud. Suvel on köögivilj - kurk, tomat, kõrvits, paprika, tsilli, türgiuba ... Maa ei salli tühja kohta ja näpud sügelevad! Pakume oma klientidele nii taimi kui ka valmistoodangut. Jaanuaris algab kütmise. Igas majas on katlad. Olenevalt talve algusest ja lume roh-

Evi ja Tiit teevad oma tööd suure hoole ja armastusega.

FOTOD: SIRJE REBANE

Kuidas jõuda Annemäele? Selgitus linna poolt lähenejatele. Võta suund Lepnale ja varsti näed silti!

kusest on vaja katustelt lund maha lükata.”

See tähendab seda, et Evi ja Tiidu tööpäev kestab 24/7 ja kasvumajade juures toimetamas käiakse iga päev, olenemata aastaajast. Loomulikult on kiirem periood märtsist juunini ning kuigi põhitöö tehakse ära kahekesi, vajatakse kevadel aeg-ajalt ka lisatööjõudu, sest... „Tööpöld on lai. Ja kui tahad uusi sorte proovida, on kogu aeg katsetamist. Iga taimesordi „nõudmised” on erinevad - temperatuur, valgusevajakus, vesi... Ei ole nii, et võtad vooliku kätte lased taimed üle. Kõik peab olema kontrolli all.”

Jah, loom teeb häält kui talle midagi ei meeldi - taim närtsib lihtsalt ära! Ja seda ei saa siinsed taimikasvatavad lubada ning nii peabki kogu aeg valvel olema, jälgima ja tegutsema ning Annemäel tehakse seda rõõmu, hoole ja armastusega. Oleneb ju kau-

ba kvaliteedist ka hilisem realiseerimisvõimalus.

Kuhu kaup läheb?

Selgub, et ühe osa moodustab oma kindel klientuur, aga on käidud ka Rakvere turul ja erinevatel laatadel. Loetelusse jõuavad veel Vinni vald, Vergi sadam, Viitna kõrts. „Info levib suust-suhu ja asukoht - linna lähedus - on kah plussiks. Lillemüüjaid on küll, aga kasvatajaid lähikonnas eriti mitte. Suvel läheb koduaeda ja surnuaeda. Kasvatame ka amplitaimi. Inimene saab selle ise potti panna. Enamus kasvavast kaubast on saanud ka realiseerida, kuigi aastad pole vennad. Mõnel aastal on minevaks kaubaks tagetised, siis jälle nõutakse hoopis seda, mida sai vähem pandud. Tänavu olid eelistuses peetuuniad, mis kadusid nagu õhk - eelmisel aastal sai nendega ka prügimäe kaunistada.” Jutust selgub,

et oluline osa on ka värvivalikul. „Beebitaimed tellime. Kui müügiesindaja ütles, et Tallinnas on eelistuses valge värv, siis meil soovitakse rohkem värvilisi. Kurgi ja tomatitaimi ostetakse palju - meil on head koduaia sordid. Proovime ise ja siis soovitame ka teistele.”

Suhted koduvallaga?

Üldiselt tagasihoidlikud, sest Evi ja Tiit on veendumusel, et kõigepealt pead sa ise endaga hakkama saama. Ja saadaksegi. PRIA toetusi köögiviljade ja lillede kasvatusele eriti ei ole.

Kui nüüd Kuldse Trio laulu juurde tagasi pöörduda, siis edasi läheb lugu teatavasti sedasi, et kurgid sulle, raha mulle. Samamoodi võiks käia lugu ka Annemäe aiandis ja osaliselt käibki. Loomulikult on oluline, et sissetulekud ja väljaminekud balansis oleksid, aga mulle tundub, et Annemäe aiandis käivad asjad osaliselt ka nii öelda õhinapõhiselt. See tähendab, et ollakse huvitatud lilleilust ja klientide usaldusest ning samad kliendid - see annab kindlust, et tehakse õiget asja.

Edu teile, Evi Mihailov ja Tiit Leuska! Tänu teie tööle ja tegevusele saame nautida enda ümber lilleilu, istutadapeenramaale erinevaid köögiviljataimi ja mekkida mustal mullal kasvatatud valmistoodangut. Ehk leiab uuel hooajal teie aiandisse tee ka keegi, kes Annemäe aiandi olemasolust ja tegevusest tänu sellel artiklile teada sai.

SIRJE REBANE
kaaskirjutaja

RAAMATU-UUDISED

Jaana Ant Lepna raamatukogust soovitab

Jørn Lier Horst

"HAUARÖÖVLI MÕISTATUS"

Tegemist on lastele mõeldud krimisarjaga. CLUE tähendab inglise keeles juhtlõnga, saladuse võtit. Ühtlasi viitab see ka raamatu peategelaste Cecilia, Leo, Une ja Egoni eesnimede esitähedest loodud kombinatsioonile.

Paadisadamas on öösiti midagi teoksil. Cecilia, Leo ja Une avastavad, et keegi on surnuaias haudu lahti kaevanud. Peagi ilmneb, et vana kivikirik varjab muidki saladusi. Kuulu järgi kummitab seal vana Kutripastor ja üle kuuekümnepäevase tagasi viis rootsi orelimängija endaga hauda kaasa sakslaste kulla saladuse. Kas need sündmused on omavahel seotud? Ja kas sel kõigel on midagi pistmist kahe haagissuvilas elava töömehe või kahtlase matkaautoga, mis Leole peaaegu otsa sõidab? Samal ajal uurib politsei edasi Cecilia ema juhtumit, käsitledes seda nüüd mõrvana.

Jørn Lier Horst on endine kriminaalpolitseinik ja Norra tunnustatumaid krimikirjanikke, kes kirjutab nii lastele kui täiskasvanutele. Ta on ka täiskasvanute poolt väga hinnatud krimikirjanik. Lastele kirjutatud lood on tempokad, lihtsalt loetavad ja täis põnevaid süžeepöördeid raamatu algusest kuni viimase leheküljeni. „Hauaröövli mõistatus” on neljas raamat noortele lugejatele mõeldud krimisarjast „CLUE”. Eesti keeles on ilmunud ka eelmised osad „Salamandri mõistatus”, „Kuldse kella mõistatus” ja „Veealune mõistatus”.

Isaacson, Walter "ELON MUSK"

„Vaadake, ma tean, et ütlen või postitan kummalisi asju, aga just nii mu aju töötab. Kõigile, keda olen solvanud, tahan lihtsalt öelda, ma taaselustasin elektriautod ja saadan kosmoselaevaga inimesi Marsile, kas arvasite, et minust saab ühtlasi ka lahe, tavalline kutt?” Elon Musk, Saturday Night Live, 8. mai, 2021

Elon Muskil on olnud väga huvitav elu ja ta on ise üsna erinev kõigist teistest inimestest, kuigi sageli mitte heas mõttes. Tegemist on ühe maailma mõjukama inimese elulooga.

Steve Jobsi ja teiste müügi-etabelitesse jõudnud elulugude autor on kirjutanud hämmastavalt intiimse raamatu meie ajastu kõige põnevamast ja vastuolulisemast uuendajast - reegleid eiravast visionäärast, kes aitas juhtida maailma elektriautode, eraviisilise kosmoseuurimise ning tehisintellekti ajastusse.

Lapsena Lõuna-Aafrikas koolis käies oli Elon Musk pideva ja jõhkra koolikiusamise ohver.

Kõige läbielatu tulemusena kujunes Elon tugevaks, kuid haavatavaks mehepojaks, kalduvusega äkilistele tujukõikumistele, millega kaasneb kõrge riskitaluvus, draamakirg, eepiline missioonitunne ning lausa maniaalne intensiivsus, mis on kohati külm ja hävitav.

Musk rääkis kahetsusväärsest kirest draamasid tekitada. „Mul on vaja oma mõttemaailm saada välja kriisirežiimist, milles see on olnud umbes neliteist aastat, võib isegi öelda, et suurema osa minu elust,” ütles ta.

Kahe aasta jooksul jälgis Isaacson Muski, osales tema ärikohtumistel, jalutas temaga koos tehastes ja veetis tunde nii teda, tema perekonda, sõpru, kaastöötajaid kui ka oponente intervjuuerides. Tulemuseks on hämmastavaid võidu- ja tormilugusid tulvil paljastus, mis käsitleb muuhulgas küsimust: kas demonid, mis käivitavad Muski, on samad, mis viivad innovatsiooni ja progressini?

Vallavalitsuses otsustati

31. juulil

• Seada tähtjatu tasuta sundvaldus Rakvere valla kasuks Rakvere vallas alljärgnevates kinnistutes: Karunga külas Alaku ja Ivaugu, Lasila külas Kempil, Väljaküla ja Kadakapõllu kinnistute koormamiseks. Sundvaldus seatakse katastriüksusi läbivate erateede avalikuks kasutamiseks. Sundvalduse sisuks on eratee avalik kasutamine, remontimine, teehooldus. Määrata nimetatud katastriüksusi läbivad erateelõigud avalikuks kasutamiseks ja määrata kohaliku teena teeregistrisse kantava terviktee nimeks Metsaveeru tee.

• Võõrandada kirjalikul piiratud enampakkumisel Sõmeru alevikus asuvad Rakvere valla omandis olevad järgmised katastriüksused ja määrata enampakkumise alghinnad järgmiselt: Astri tänav 2/1 juurdelõige, Astri tänav 2/2 juurdelõige, Astri tänav 2/3 juurdelõige, Astri tänav 2/4 juurdelõige, Astri tänav 2/5 juurdelõige, Astri tänav 2/6 juurdelõige, Astri tänav 2/7 juurdelõige, Astri tänav 2/8 juurdelõige, Astri tänav 4/1 juurdelõige, Astri tänav 4/2 juurdelõige, Astri tänav 4/3 juurdelõige, Astri tänav 4/4 juurdelõige, Astri tänav 4/5 juurdelõige, Astri tänav 4/6 juurdelõige, Astri tänav 4/7 juurdelõige, Astri tänav 4/8 juurdelõige. Piirata enampakkumisel osalemise õigust ja lubada esitada pakkumus Sõmeru aleviku Astri tn 2/1, Astri tn 2/2, Astri tn 2/3, Astri tn 2/4, Astri tn 2/5, Astri tn 2/6, Astri tn 2/7, Astri tn 2/8, Astri tn 4/1, Astri tn 4/2, Astri tn 4/3, Astri tn 4/4, Astri tn 4/5, Astri tn 4/6, Astri tn 4/7 ja Astri tn 4/8 kinnistute omanikel. Määrata pakkumuste esitamise tähtjaks 6. september 2024. a. Pakkumused tuleb esitada vormil. Pakkumuse esitamise kutse saadetakse hiljemalt 8. augustil. Kirjalik pakkumus tuleb esitada või saata kinnises ümbrikus Rakvere vallavalitsusse. Ümbrikule kirjutatakse märksõna „Astri juurdelõigete enampakkumine“. Pakkumus peab olema esitaja poolt allkirjastatud. Tähtjaks laekunud pakkumused avatakse Rakvere vallavalitsuse nõupidamiste ruumis 9. septembril kell 10. Pakkumuste avamise juures võib viibida igaüks. Moodustada pakkumuste avamiseks ja enampakkumise tulemuse väljaselgitamiseks komisjon koosseisus: Siiri Kohver - komisjoni esimees; Janek Seidelberg, Jaan Kangur, Ahti Randmere - komisjoni liikmed. Enampakkumise võitjaks osutub enampakkumise tähtjaks kõrgeima hinnaga pakkumise teinud isik. Enampakkumise võitjaga sõlmitakse notariaalne müügileping 60 päeva jooksul arvates enampakkumise tulemuse kinnitamisest vallavalitsuse poolt. Ostusumma tasutakse vallavalitsuse poolt ostjale esitatud arve alusel hiljemalt müügilepingu sõlmimise päevale eelnevalt päevaks. Tehinguga seotud kulud jäävad ostja kanda.

• Anda ehituslood: kaupluse- ja perearstikeskuse hoone püstitamiseks Veski tn 7 Aluveres (enne ehitamise alustamist esitada kaupluse- ja perearstikeskuse hoone ehitusprojekti ekspertiis); ronila ja madalseiklusraja rajamiseks Näpi tee 10 Näpi alevikus.

• Anda kasutusluba üksikelamule Mirdimäe tn 35 Taaravainul.

• Anda luba eksponeerida välireklaami reklaamitreileril vastavalt asendiplaanile ja kavandile Haljala tee 1 Tõrremäel. Teabevahendi lubatud eksponeerimise aeg 10.07.2024 - 09.07.2025.

• Nõustuda Taaravinu külas Künka tee 9, 11 ja 13 katastriüksuste ning Künka tee T3 jagamisega vastavalt Rakvere vallavalitsuse 27.03.2024 korraldusega nr 102 Taaravainu küla, Künka tee 9, 11, 13, T3 kinnistute detailplaneeringule ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Künka tee 9, 9a, 11, 11a, 13, 13a katastriüksused, sihtotstarbega elamumaad ning Künka tee J1 katastriüksus sihtotstarbega transpordimaa.

• Eraldada toetust Rakvere Kergejõustikuklubile ViKe ürituse „Maakonna väikelaste kergejõustiku perepäev“ korraldamiseks summas 150 eurot.

• Määrata Rakvere vallas asuvatele katastriüksustele sihtotstarbed alljärgnevalt: Näpi alevikus Kase tänav L3, Papiaru külas Papiaru tänav T2, Roodevälja külas Roo tänav J2, Ubja külas Kergtee, Ussimäe külas Ehituse tänav T2, Lubja tänav L2,

Rabakivi tänav L2, Kaevu tänav L3 katastriüksused sihtotstarbeks transpordimaa.

• Teha Aktsiaseltsi Rakvere Vesi üldkoosolekule ettepanek valida alates 5.08.2024 Rakvere valla esindajana nõukogusse uueks tähtjaks Janek Seidelberg.

• Volitada Rakvere linnavalitsust edasivolitamise õigusega lihthankemenetluse korraldamiseks ja toimingute tegemiseks riigihangete registris „Porkuni kooli erivajadustega laste ja noorte transporditeenuse tellimiseks alates 1. septembrist 2024.a.“, sealhulgas läbi viima lihthankemenetlusega seotud toiminguid ja täitma riigihanke korraldamisega seotud riigihangete seadusest tulenevaid kohustusi; sõlmima riigihanke tulemusena hankelepingut Rakvere vallavalitsuse nime. Tasuda Rakvere linnavalitsusele ühise hankimisega ja hiljem transporditeenuse osutamise seotud kulude eest.

Tunnistada pakujate AS HANSABUSS, AS GoBus, MK Reis OÜ, Osaühing Uus Liin ja RTX Lines OÜ pakkumused vastavaks ning tunnistada edukaks MK Reis OÜ pakkumus, kui kõige madalama kogumaksumusega pakkumus ning volitada vallavanemat sõlmima hankeleping. Tagastada makstud tagatisraha 500 eurot pakujatele MK Reis OÜ, AS HANSABUSS, AS GoBus, Osaühing Uus Liin ja RTX Lines OÜ viie päeva jooksul pärast hankelepingu sõlmimist.

8. augustil

• Tunnistada pakkuja OÜ Spordiareenid pakkumus vastavaks ning RAMATO Vara OÜ, Osaühing SPOLEMAN ja INFRASTAR OÜ pakkumused mittevastavaks, kuna RAMATO Vara OÜ ja Osaühing SPOLEMAN pakutud kattematerjal ei vastanud hankedokumentides sätestatud tingimustele ega olnud sama-väärne ja INFRASTAR OÜ ei olnud oma pakkumuses kattematerjali üldse nimetanud. Tunnistada pakkuja OÜ Spordiareenid pakkumus summas 29 261.41 eurot ilma käibemaksuta edukaks kui kõige madalama kogumaksumusega pakkumus ning volitada vallavanemat sõlmima lepingut OÜga.

• Anda kasutuslood Aluvere külas Veski tn 7 kinnistul survekanalisatsioonitorustikule ühiskanalisatsiooniga liitumise ning veetorustikule ühisveevärgiga liitumise eesmärgil.

• Algatada Karitsa külas Kasepuu kinnistu detailplaneeringu koostamine. Planeeringu koostamise eesmärk on Kasepuu maaüksuse jagamine elamukruntideks ning planeeritud kruntidele ehitusõiguse ja hoonestusala määramine, tehnovõrkude ja -rajatiste ning juurdepääsutee võimaliku asukoha määramine, ehitiste ehituslike ja kujunduslike tingimuste määramine, liikluskorralduse, haljastuse ja heakorralduse põhimõtete määramine. Kinnitada planeeringuala piir „Kasepuu dp_1 situatsiooniskeem“. Planeeritavaala suurus on ligikaudu 10167,0 m².

• Määrata Lepna alevikus asuvale liikluspinnale kohanimi Kaasiku tänav. Kohanime määramise õigusakt avaldatakse Rakvere valla veebilehel hiljemalt kümne päevajooksul. Kohanimemääraja saadab kohanime määramise õigusakti kümne päevajooksul riikliku kohanimeregistri vastutavale või volitatud töötajale.

• Nõustuda Raudvere külas Otsari katastriüksuse jagamisega vastavalt jagamise kavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Otsari ja Otsapõllu katastriüksused sihtotstarbega maatulundusmaad.

• Nõustuda Karitsa külas Ellemäe katastriüksuse jagamisega vastavalt jagamise kavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Ellemäe ja Lehepi katastriüksused sihtotstarbega maatulundusmaad.

• Nõustuda Jäätna külas Linsu katastriüksuse jagamisega vastavalt jagamise kavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Linsu katastriüksus sihtotstarbega elamumaa ja Linsutiigi katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa.

• Nõustuda Kõrgemäe külas Männimäe katastriüksuse jagamisega vastavalt jagamise kavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Männimäe ja Viimasekillu katastriüksused sihtotstarbega maatulundusmaad.

• Nõustuda Lasila külas Tammelauda katastriüksuse jagamisega vastavalt jagamise kavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Saekaatri katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja Tammelauda tootmismaa.

14. augustil

• Kinnitada alates 01.09.2024 Rakvere valla Lasteaed Pääsusilm personali koosseis järgmiselt: direktor 1,0; õppealajuhataja 1,0; majandusjuhataja 1,0. Sõmeru õppekoht - 6 rühma: õpetaja 12,0; muusikaõpetaja 0,75; liikumisõpetaja 0,6; õpetaja abi 6,0; logopeed 0,6; eripedagoog 0,6; tugiisik 1,0; kokk 2,0; koristaja 0,5; majahoidja 0,75. Uhtna õppekoht - 3 rühma: õpetaja 5,0; liikumisõpetaja 0,4; muusikaõpetaja 0,4; logopeed 0,4; eripedagoog 0,4; õpetaja assistent 1,0; õpetaja abi 3,0; õpetaja abi 1,0; kokk 1,25; koristaja 0,5; majahoidja 1,0. Veltsi õppekoht - 2 rühma: õpetaja 3,0; õpetaja assistent 1,0; muusikaõpetaja 0,25; liikumisõpetaja 0,25; õpetaja abi 2,0; kokk 1,0; koristaja 0,3; majahoidja/aednik 0,4. Lasila õppekoht - 1 rühm: õpetaja 2,0; õpetaja abi 1,0; logopeed 0,45. Korraldus jõustub 1. septembril 2024.

• Kehtestada alates 1.09.2024 Rakvere valla Lasteaed Pääsusilm lahtiolekuajaks tööpäevadel: Sõmeru majas 7.00–18.00; Uhtna majas 7.00–18.00; Veltsi majas 7.00–18.00; Lasila majas 7.30–17.30. Korraldus jõustub 1.09.2024.

21. augustil

• Vähendada Lasila külas Mätasjärve teel lubatud sõidukiirust ja kehtestada suurimaks lubatud sõidukiiruseks 50 km/h ning paigaldada vastavalt kehtivale standardile liikluskirjeldus 351 „Suurim kiirus“ ning kehtestada liiklupiirang veoauto sõidukeel registrimassiga üle 8 tonni ning paigaldada vastavalt kehtivale standardile liikluskirjeldus 313a „Veoauto sõidu keeld“, koos lisateahvlilga „Välja arvatud Rakvere vallavalitsuse kirjalikul loal“.

• Seada tähtjatu tasuta sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks Sõmeru alevikus asuvate Rakvere valla omandis olevate järgmist kinnistute koormamiseks sundvaldusega: Jaanitule kinnistutele ja Jõe tänav L1 kinnistule soovetakse paigaldada maakaabelliin, liitumiskilp ja jaotuskilp. Sundvaldus seatakse tehnoarajatiste ehitamiseks, kasutamiseks, korrashoiuks, ümberehitamiseks ja lammutamiseks.

• Korraldada avatud hankemenetlusega riigihange „Rakvere valla teede lumetõrje 2024–2027“. Pakkumine peab olema jõus 90 päeva. Määrata hankemenetluse eest vastutavaks isikuks teedespetsialist Mati Siim. Hanke tulemused kinnitab Rakvere vallavalitsus.

• Nõustuda Taaravinu külas Künka tee 9, 11, 13 ja T3 katastriüksuste jagamisega vastavalt Rakvere vallavalitsuse 27.03.2024 korraldusega nr 102 Taaravainu küla, Künka tee 9, 11, 13, T3 kinnistute detailplaneeringule ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed alljärgnevalt: Künka tee L1 katastriüksus Taaravainu külas, sihtotstarbega transpordimaa.

• Anda ehituslood: laste mänguväljaku ümberehitamiseks asukohaga Aia tn 1 Sõmerul; remonditöökoja ümberehitamiseks töökojaks Ridaküla tee 13 Lepnal. Käesolev luba antakse järgmise kõrvaltingimusega: sademevesi lahendada krundisiseselt immutamise teel vertikaalplaneerimise abil.

• Määrata Mädapea külas asuva Einaste katastriüksuse sihtotstarbeks maatulundusmaa 100%.

• Nõustuda Aluvere külas Emiste katastriüksuse jagamisega vastavalt jagamise kavale ning määrata moodustatavatele katastriüksustele lähiaadressid ja sihtotstarbed: Emiste katastriüksus sihtotstarbega maatulundusmaa ja Betooni tänav T2 sihtotstarbega transpordimaa.

Vallavolikogus otsustati

21. augustil

• Teha Kliimaministeeriumile ettepanek võtta Pahnimäe oos riikliku kaitse alla.

• Tunnistada kehtetuks Sõmeru vallavolikogu 5.08.2015 otsusega nr 93 kehtestatud Sõmeru alevikus asuva Tööstuse tn 3 kinnistu detailplaneering.

• Koolieelse lasteasutuse haridustöötajatele antakse puhkust järgmises ulatuses: direktor, õppealajuhataja - 56 kalendripäeva; õpetaja - 56 kalendripäeva; assistent - 42 päeva; õpetaja abi - 35 kalendripäeva; eripedagoog ja logopeed - 56 kalendripäeva. Tunnistada kehtetuks Rakvere vallavolikogu 25.11.2020 otsus nr 29 „Rakvere valla koolieelsete lasteasutuste pedagoogide ja õpetajate abide puhkusemäärade kehtestamine“.

• Võtta vastu määrus nr. 51 21.08.2024 „Sõmeru põhikooli põhimäärus“.

Info edastas TIIA JÜRISOO, valla kantseleispetsialist

Sügisel alustab vallas õpilastranspordiga uus vedaja/bussifirma

Rakvere vallavalitsuse poolt välja kuulutatud hanke õpilasiinide teenindamiseks Uhtna ja Veltsi piirkonnas võitis MK Reis OÜ.

Uhtna õpilasringid jätkavad sõitu tavapärasel marsruutidel, täpsustunud on mõned peatused ja kellaajad. Veltsi piirkonnas alustavad teenindamist läbi kahe erineva marsruudi kaks õpilasbussi. Bussid veavad õpilasi Sõmeru põhikooli ja koolist koju, tehes vahepeatuse Rakvere bussijaamas. Lasila kooli ja koolist koju saavad õpilased endiselt sõita maakonnaliinidega.

Õpilasiinide peatused ja ajakava on leitav valla kodulehelt. Infot jagatakse ka läbi koolide.

MK Reis OÜ kontaktid: telefon 502 5996, e-post rakvere@reis.ee

Küsimuste seoses õpilasiinidega vastab haridus- ja noorsootöönõunik Monica Jaanimets, tel 5866 4670, e-post: monica.jaanimets@rakverevald.ee

KODUKOHVIKUTE JA MAAL ELAMISE PÄEV
RAKVERE VALLAS 21. SEPTEMBER

- ✿ "Niiduvälja kodukohvik" Aresi külas, Niiduvälja talu, Rakvere vald
- ✿ "Ussipesa kodukohvik" Pagusoo 1, Ussimäe, Rakvere vald. Avatud kell 12-18
- ✿ "Uhtna Jahiseltsi kodukohvik" Raudlepa küla, Jahimaja, Rakvere vald. Avatud kell 11-16
- ✿ "Rebasemänniku kodukohvik" Kohala küla, Rebasemänniku, Rakvere Vald. Avatud kell 12-17
- ✿ "Sämi Siil" Jõekalda, Sämi küla, Rakvere Vald. Avatud kell 11-20
- ✿ "Lasila Bürger" Lasila, Vahtra pst 10, Rakvere vald
- ✿ Sõmeru Põhikooli kohvik Sõmeru, Kooli 4, Rakvere vald
- ✿ "Laudasalong" Rünka talu, Pehka küla, Haljala vald. Avatud kell 12
- ✿ Tasuta raamatute laot Sõmeru raamatukogus Kooli 2, Sõmeru, Rakvere Vald. Avatud kell 11-13

Külastusmäng
JÄLGI REKLAAMI!

Täpne info: maalelamisepaev.ee, rakverevald.ee,
facebook- Sündmused Rakvere vallas

Maal elamise päev

21.09.2024 KELL 11.00-16.00

Uhtna Jahiseltsi Kohvik

KOHALIKE JAHIMEESTE VALMISTATUD ULUKIROAD. KODUSED SOOLASED JA MAGUSAD AMPSUD, KOSUTAVAD JOOGID.

PÕNEVAD JAHI- JA LOODUSTEEMALISED TEGEVUSED VÄIKSEMATELE JA SUURTELE – SÕIT ATV-KÄRUS, TÄPSUSLASKMINE, PONISÕIT, LOODUSTEEMALINE MÄLUMÄNG, LASTELE OMA MÄNGU- JA TEGEVUSALA. KÜLAS SÕBRAD KAITSELIIDU VIRU MALEVAST. ELAVA MUUSIKA ETTEASTED. AVATUD MÜÜGILETT ULUKITOODETE JA MUU PÕNEVA-MAITSVAGA.

MAAL ELAMISE PÄEV
Laupäev, 21.09. 2024

Koht: Lääne- Virumaal, Haljala valla territooriumil, Pehka külas, Rünka talus

KAVA:
Laudasalongi avame kell 12:00
Pakkumisel on: kanasupp klimpidega külasupp seakoodist püreesupp suvikõrvitsast magus leivasupp rosinatega
Kõik HINNAD 2 eurot.

12:30 Vestlusring koos muusikaliste vahelaladega „karjapoisist õpetajaks“. Kohvikut peavad pika õpetajastaažiga Inge ja Harry Laiv, esinevad Mari Järvi (harmoonium), Marius Järvi (tšello) ja Ingely Laiv-Järvi (oboe). Toetume O. Lutsu „Kevadele“, räägime köstriametist ja kohalikest köstritest (Margit Nirgi).
Õpi pähe (laul 17 sajandist):
MIS VAEVAB SINU SÜDANT,
MIS IIAL NÕUAD SA?
SEE, KES ON MEIE ISSAND
KÕIK HOOLEKS ANNA SA
KES TUULI, PILVI, TAEVAS
HÄSTI VALITSEB,
KÜLL SEE SIND PÄASTAB VAEVAST (Lauluraamat, lk 508)

Koolipäev algab täpselt, koerustükid pole lubatud!
Koolitükkidele vastamine päeva lõpus.
13:30 KOHV JA PRAÄNIK (tasuta)
Temaatilised näitused - Kiri algab kirikust, rahvas algab raamatust!
Soovi korral annetused muusikutele!

MEHHIKO TÄNAVATOIT MEIE MOODI

21. SEPTEMBER
12:00 - 17:00
Rebasemänniku
Kohala küla

NÄEME REBASEMÄNNIKUL

21. septembril kella 10.00 - 13.00
Sõmeru raamatukogus

TASUTA RAAMATUTE LAAT

Tule uudistama, ehk leiad endalegi lugemislauale sobiva raamatu!

"LUULEST LUGUDENI"
Lauri Rapp ja Anne-Mai Tevahi

Sõmeru raamatukogus
26. septembril kell 18.00

TASUTA

21. SEPTEMBRIL

SÄMI SIILI JUURES 11.00-20.00

- 1. KANUSÕIDUD: Lühikesele sõidule! Määratud sõidurajad 1 km-ist kuni 10 km. Sõit on tasuta, sõitjad peavad võtta kaasa oma sõidukid.
- 2. KÕHT TÄIS: Kõhulõuaga võistlus! 1. ja 2. koha võitjad saavad 100€ ja 50€ väärtuses kingitusi. Sõit on tasuta, sõitjad peavad võtta kaasa oma sõidukid.
- 3. BATUUT LASTELE: Tänu sponsoritele, et lastel oleks võimalik mängida tasuta! Sõit on tasuta, sõitjad peavad võtta kaasa oma sõidukid.
- 4. PAINTBALL: Tänu sponsoritele, et lastel oleks võimalik mängida tasuta! Sõit on tasuta, sõitjad peavad võtta kaasa oma sõidukid.

Merlin Viir, fotonäitus „Eesti tõugu hobune“

Eesti tõugu hobuste fotoseeria projekti eesmärk oli Eesti ohustatud hobusetõugu laiemalt tutvustada. Eesti hobune, tuntud ka kui maatõugu hobune, klepper, saaremaa hobune, on maailmas ainulaadne iidse põlvnemisega tõug. Ta kuulub põhja-metsahobuste rühma ja on üks vähesi, kes on säilinud peaaegu muutumatuna tänini. Siinsed söötmis- ja pidamistingimused ning karm looduslik valik muutsid eesti hobuse vähenõudlikuks, vastupidavaks ja kasvult väikeseks. Ta on üks värvusterikkamaid

tõugusid maailmas. Aborigeenide tunnusena on eesti hobusel tume vööt seljal ja laudjal. Eesti hobuse iseloom on elav, aga rahulik, elurõõmus ja asjalik, temperament energiline. Tema potentsiaalsed kasutusala ulatuvad ratsasportid kuni künnivõistlusteni välja. Ta on suurepärase pere- ja hobihobune. Merlin Viir on mitmekordselt rahvusvaheliselt tunnustatud lemmikloomade fotograaf. Kasutades kombinatsiooni fotograafia teadmistest, loomade treenimis- ja käsitlemise oskustest, looduse, kompositsiooni, värvide ja val-

guse tunnetusest valmivad unikaalseid fine art suunal fotod, mis on tunnustuse pälvinud 2024 Gold Award - reFocus Awards; 2023 Gold Award - Pet Photography Awards, Platinum Winner - MUSE Photography Awards, Bronze Award - Tokyo International Foto Awards (TIFA); 2022 Gold Winner - London Photography Awards, Silver Winner - New York Photography Awards.

Vaata rohkem: fb.com/LoomaHetk

Fotonäitus

EESTI TÕUGU HOBUNE

Sõmeru Keskusehoone
2. september - 31. oktoober 2024

Puust ja punaseks: II ja III pensionisamba pärimine

Kohustuslikku ehk II ja vabatahtlikku ehk III sambasse kogutakse raha enamasti aastakümneid. Järjepidevus toob ka edu ning pensionipõlveks on enamikel kogunenud sammuksesse korralik summa, mille toel vanaduspõlve veeta. Swedbanki pensionivaldkonnajuht Kai Peik selgitab, mis saab aga kogutud rahast siis, kui juhtub halvim ja inimene ise ei saagi seda kasutada, ehk kuidas käib pensionisammaste pärimine?

Pärandi peale mõeldes tulevad esimese asjana pähe kinnisvara ja lahkunu pangakontodele jäänud vaba raha. Tegelikult kuulub pärandamisele veel kogu muu väiksem või suurem vara, mis on elu jooksul kogunenud. Siia alla kuuluvad ka pensioni II ja III sammu.

Millega tuleks pärandile mõeldes arvestada?

Esimene küsimus puudutab pensionisamba omanikku: kas minu pension on üldse päritav? Enamasti küll, kuid paari erandiga, aga jätame need lõpupoole.

Pärija jaoks on oluline teada, et kogu protsess algab notari väljastatud pärimistunnistusest. Seejärel saab juba pöörduda sobiva panga poole, et pärimisega edasi minna. Pärimise vormistamiseks

on vajalik pärimistunnistus. Juhul, kui pärida on mitme fondivalitseja fondis olevad osakud, ei ole vaja pöörduda nende kõigi poole vaid seda tehakse ühes kohas. Küll aga tuleb meeles pidada, kui pärijate hulgas on piiratud teovõimega isikuid, kelleks on ka alaealised lapsed, on alati, kui on soov, et päritud osakud müüakse ning raha laekuks pärija kontole, vajalik pärimise vormistamiseks vastavasisuline kohtumäärus.

Kas võtta osakud rahast välja või kanda oma pensionikontole?

Eestis elav pärija saab valida, kas ta soovib võtta pensionifondis oleva raha välja või liita pärandatud II või III samba osakud oma olemasoleva pensionivaraga. Seejuures saab teha ka nii, et osa päritud samba osakutest kantakse pärija pensionikontole ja ülejäänud võetakse rahast välja. Tulumaksu tuleb maksta vaid juhul, kui on soov osakud realiseerida ning saada summa oma arvelduskontole.

Kui on soov mõlema samba päritud osakud kohe pärimise käigus müüa ja summa saada oma arvelduskontole, tuleb arvestada, et siis peetakse kinni kehtiv tulumaksuäär, milleks on 20%.

Päranduseks saadud pensionifondi osakute kandmine pärija pensionikontole on tulumaksuvaba. Selliselt toimetades

saab tulevikus pensionieas kasutada pärandina saadud osakuid koos enda kogutud varaga regulaarseks piisavalt pikaajaliseks väljamakseks tulumaksuvabalt. Samas, kui pärija pensioniealisena soovib juba oma II sambast raha korruga välja võtta, siis tuleb selle pealt tasuda 10% tulumaksu.

Ka III pensionisamba puhul kehtivad sarnased reeglid – kui pärija soovib fondiosakuid müüa, siis peetakse sellest kinni 20% tulumaksu. Samas, kui pärija on III samba fondidega liitunud hiljemalt 2020. aastal ja hetkel vähemalt 55-aastane võib kaaluda varianti, kus päritavad osakud kantakse hoopis tema pensionikontole ning hiljem saab ta need realiseerida juba koos enda omandatud osakutega soodsamalt, kas 10% maksumääraga või taas piisavalt pika regulaarse väljamaksega pensionifondist lausa maksuvabalt. Kes on liitunud alates 2021. aastast, peavad arvestama, et soodsam maksumäär III samba osakute ühekordse väljamakse tingimuseks on vähemalt viie aasta möödumine esimeste osakute ostmisest ning ollakse pensioniealine.

Välismaalastest ja juuriidilisest isikust pärijad saavad pärida ainult rahast. Samuti on II sammu alati abikaasade lahusvara.

Kindlustusseltsi kaudu sõlmitud lepingud.

III samba kogumisleping – lepingus märgitud soodustatud isikul/pärijal on õigus saada sellest vastavalt konkreetse lepingu tingimustele väljamakse, millest kindlustusselts peab kinni 20% tulumaksu.

Valides II või III pensionisamba väljamaksed läbi kindlustusseltsi, tuleb sõlmida pensionileping kas garantiiperioodiga või ilma. Garantiiperiood tagab, et surma korral on õigus lepingus märgitud soodustatud isikule õigus neile maksetele, mis on jäänud garantiiperioodi lõpuni. Kui garantiiperioodi pole valitud või on see läbi, ei ole antud lepingust enam midagi pärida.

Eelpool nimetatud lepingute puhul tuleb soodustatud isikul pöörduda lepingu sõlminud kindlustusseltsi poole.

Kokkuvõtteks võib esialgu kogu pärimisprotsess tunduda keeruline, kuid reaalsuses aitab ja juhendab pank, kuidas pärimine vormistada ning mida selleks tuleb teha ning millised dokumendid on vajalikud. Samuti on pensionifondide pärimisel alati võimalik nõu küsida lisaks ka Pensionikeskusest.

MARTIN KÕRV
Swedbank AS kommunikatsiooni valdkonnajuht

Tervisekassa hoiatab: terviseportaali nimel helistavad petturid

Terviseportaali nimel helistavad petturid, kes tutvustavad ennast Tervisekassa töötajana ning küsivad inimestelt nende dokumendi PIN-koode. Tervisekassa ning Tervise ja Heaolu Infosüsteemide Keskus (TEHIK) tuletavad meelde, et nende töötajad ei palu telefoni teel mitte kunagi dokumendi PIN-koode või muid isikuandmeid.

Taoliste kõnede saamisel tuleb olla äärmiselt ettevaatlik ja mitte jagada isiklikku teavet. Kui on kahtlusi helistaja identiteedi osas, tuleks kõne viivitamatult katkestada ja võtta ühendust TEHIKu kasutajatoega abi@tehik.ee.

Petuskeemi ohvriks langemise korral palume pöörduda politseisse.

Uus kaugtõlke teenuse mobiilirakendus avarab viipekeelsete kurtide suhtlusvõimalusi

Nüüdsest saavad kuulmispuudega inimesed, kes vajavad viipekeeletoetust, kasutada uut mobiilirakendust, mis lihtsustab suhtlemist ja pakub rohkem võimalusi.

Tänu rakendusele saavad kuulmispuudega inimesed nüüd kasutada professionaalset viipekeeletoetust ühe nupuvajutusega, mis hõlbustab suhtlemist igapäevastes olukordades.

Eestis on hinnanguliselt 1300–1500 viipekeele emakeelega inimest, kellel võiks sellest mobiilirakendusest kasu olla. Uudne lahendus toob uusi kasutusvõimalusi. Kui varemalt oli suhtlus võimalik vaid viipekeele kasutaja algatusel, siis nüüdsest saab rakenduse kasutajale arst, sotsiaaltöötaja või ametnik tagasi helistada. Rakenduse kasutaja näeb, kui pikk on teenuse järjekord, saab tõkeliliini tööajal teha SOS-olukorras hädaabikõnesid ning broneerida tõlke olulisteks kohtumiseks.

Kaugtõlketeenus võimaldab viipekeelsetel inimestel ja viipekeeletoetajatel suhelda videokõne kaudu, kuulja liitub kõnega telefoni teel. Sujuvama ülemineku tagamiseks nii klientidele kui tõlkidele on augustis kaugtõlketeenus paralleelselt kasutuses nii uues mobiilirakenduses kui Skypes. Mobiilirakenduses saab üleminekuperioodil kasutada kaugtõlketeenust E, K ja R kell 11–15 ja T kell 10–12. Ülejäänud ajal on tõlge Skypes (E–R 9–18 ja L 10–16).

Mobiilirakenduse kasutamiseks tuleb end kasutajaks registreerida ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-ID abil. Sotsiaalkindlustusameti töötaja kinnitab taotluse 72 tunni jooksul, misjärel saab inimene kaugtõlketeenust kasutada.

Politsei- ja Piirivalveamet

Seiklusorienteerumine
"Kirju liblika sügis"

Laupäeval 14.09 kell 11.00 Lasilas

MEHITATUD PUNKTIDES OOTAVAD ORIENTEERUJAJID PÄASTEAMET, PUNANE RIST, POLITSEI-JA PIIRIVALVEAMET, NÄPI KOOL, NAISKODUKAITSE JPT.

VÕISTLUS TOIMUB KAHESS KLASSIS: SPORT(TEMPOKALT KIIRE) JA PERE KLASS(MÖÖDUKAS TEMPO). TULE KASVÕI KOGU PEREGA. OSALEMINE TASUTA!

PÄASTEAMET

INFO JA REGISTREERIMINE:
MARCO.AITMAN@RAKVEREVALD.EE

JOOGA

SÕMERU KESKUSEHOONES

Alates 3. septembrist
Teisipäeviti | kell 19.15

Juhendaja Elona Smirnova

Kaasa pleed ja joogamatt

7 EUROT KORD

Täpsem info:
53364604 Siiri või
elonasmirnova@gmail.com

Tervisejooks ja -kõnd

19. september

SÕMERU suusamaja

Algus kell 18.30

Liigume ühiselt mõned kilomeetrid

Lisainfo: Marco Altman 5147938
marco.aitman@rakverevald.ee
FB: Rakvere valla sport

EAKATEKLUBI E.V.I

MIDA TEEME?
Teeme koos süüa, arutleme elulistel teemadel, kohtume erinevate eluvaldkondade esindajatega ja teeme ühiseid väljasõite (teater, kino jne)

MILLAL JA KUS KOHTUME?
Kohtume esmaspäeviti kell 11.00 Sõmeru päevakeskuses

KES ON OODATUD?
Päevakeskusesse on oodatud kõik sãrasilmsed ja rõõmsameelsed vããrikad ning erivajadusega inimesed!

KES ON EESTVEDAJAD?
Kultuuri osakonnast Siiri ja Reelika.

Esimene kohtumine on juba 02. september

Uuri tãpsemalt Reelikalt 53300288 Siirilt 53364604 TULE LIHTSALT KOHALE!

NEDSAJA KÜLA BÄND

10. oktoober kell 12.00 SÕMERU Keskusehoones

Rakvere valla eakate- ja erivajadustega inimeste tantsulõuna!

Oodatud on kõik Rakvere valla eakad- ja erivajadustega inimesed, et koos liks tore päev veeta.

10.10.2024 PEOLE TOOB TASUTA BÜSS JÄRGMISTEST BÜSSPEATUSTEST: ROODEVÄLJA kell 10.40 / NÄPI kell 10.55 / LILJA kell 11.05 / MÄNAPU kell 11.08 / UHTNA kell 11.14 ja RAHKA kell 11.25. Peale pikku viib buss tagasi. Kui elad Rakvere vallas ja see bussi ei liigu sinu kandi, siis helista Reelika 53300288!

Salongiõhtu

Sõmeru keskusehoones 11.oktoober kell 19

Alan Ayckbourn

NORMAN VALLUTAJA

Lavastaja Urmas Lennuk
Mängib Sõmeru Näitegrupp
Osades: Tanja Sõtsõva, Svetlana Johanson, Maido Nõlvak, Katrin Nõlvak, Madis Jaosep Toomel, Andrus Remiküll ja Reet Tominga

Pilet 7 €

kohtal valgejõe veinivilla oma maitsvate veinidega

VALGEJÕE VEINIVILLA

Kohtade broneerimine tel. 53364604 Siiri või 53300288 Reelika. Piletid eelmüügis Sõmeru raamatukogus E-R 10.00 - 18.00

Tuul sind unustab küsida, jäljed tasandab liiv, kuid meie südamest sind aastad ei vii...

Mälestame

ENDA LUŽKOVA	15.05.1934 – 03.08.2024	Näpi
ANNE JALAST	21.11.1940 – 08.08.2024	Varudi-Vanaküla
TAIVO ZALITE	13.12.1985 – 10.08.2024	Sõmeru
MATI NOORMETS	26.06.1940 – 12.08.2024	Arkna
AARE RAJA	02.03.1958 – 15.08.2024	Kohala

LASTEVANEMATE KOOL

15. OKTOOBER 18:00

KENE VERNIK

UNI

Hooaja esimeses Lastevanemate koolis rããgime unest, unehãiretest (ravist), stressi mõjust unele ning õpime, kuidas paremini uinuda.

Toimumiskoht: Sõmeru Keskusehoone, Kooli 2, Sõmeru

Üritus on tasuta. Oodatud on kõik lapsevanemad, tulevased lapsevanemad ja vanavanemad.

Kõsimuste korral võtke ühendust eneli.baumann@rakverevald.ee

JÕUSAALI RINGTREENINGUD

SVEN HÕBEMÄGI JUHENDAMISEL ALATES 3. SEPTEMBRIST

T kell 19.00 LASILAS
endine Noortekeskus
K kell 19.00 SÕMERUL
Sõmeru Noortekeskus

Osaluskord 7 EUR, tasumine sularahas kohapeal

Registreerimine ja lisainfo: sven.hobemagi@mail.ee või tel. 5174189

džässfolk KADUNUD EHTED

Koosseisus endised Collage'i liikmed. Repertuaaris valik ansambel Collage'i improvisatsioonilisi laule ja džässstõltsi. Lisaks Aarne Vahuri uudislooming.

Lembit Saarsalu / saksofon
Toivo Unt / kontrabass
Olav Ehala / klaver
Kristjan Mängel / löökpillid
Lea & Kaisa Gabral / vokaal

SÕMERU Keskusehoones 29. SEPTEMBRIK

PILET 10 €

Piletid eelmüügis Sõmeru raamatukogus alates septembrist E-R 10.00 - 18.00

ND NB

Rakvere Valla Sõnumites on tavaks tervitada vããrskaid vallakodanikke (lapse eesnime ja elukoha küla/aleviku nimetuse), õnnitleda sũnnipãevalisi ja avaldada kaastunnet lahkunutele. Kui teile selline avaldamine ei sobi, palume sellest teavitada lehetoimetust aadressil rakverevallasonumid@gmail.com.

Ikka peab olema kindel, et ilusam pãev on veel ees, et sãravam sõnam on varjul just sinu enese sees.

Õnnitleme septembrikuu sũnnipãevalapsi!

96. sũnnipãeval
ELLEN-MARIA VIDRIGSMANN Sõmeru

93. sũnnipãeval
HANS VALDEK Toomla
HELMİ KAASIK Karitsa
ILSE KALDA Eesküla

92. sũnnipãeval
AADO MÅE Tõrma
VELLI STAMM Veltsi
ELJADA LEPASAAR Sõmeru
ALEXEY VETCHINOV Sõmeru

89. sũnnipãeval
LINDA NITSAR Vaeküla
REET LAANES Lepna
LEIDA ÜBIUS Uhtna

88. sũnnipãeval
ARVO RAIDMAA Päide

87. sũnnipãeval
ELJO VAHTNA Levala
EEVI POLLUKS Sõmeru
EEVA-MARIA VAADER Sõmeru

86. sũnnipãeval
VIKTOR AITMAN Sõmeru
MAIE HERMAN Veltsi
HILJA MÅGI Karitsa

83. sũnnipãeval
ANTS SATS Sõmeru

82. sũnnipãeval
ILME ÕIGLANE Raudlepa
AILI KALINOVSKI Näpi

81. sũnnipãeval
VENDA LINDLA Näpi
VILMA KLAATS Tõrma

80. sũnnipãeval
EEVI AUS Lepna
ANNE NÕMME Sõmeru

75. sũnnipãeval
REGINA JAZÕKOVA Sõmeru

70. sũnnipãeval
KATRIN KOTKAS Ussimãe
HELVI MADIBERG Sõmeru
LAIDI BILD Sõmeru
TOOMAS VEINBERG Vaeküla
KRISTA VILLAU Sõmeru
TAMARA MADELAINE Veltsi
NATALJA IVANOVA Roodevälja
NIINA KRAAV Lepna
SIRJE KIISKÜLA Päide
VALERI RUMJANTSEV Muru

Olgu su elus vaid rõõmsad vãrvid ja sãragu silmad kui heledad pãrlid.

Dãlju õnne, uued vallakodanikud!

ENSO Kullaaru
ANDOR Sõmeru
DAVID Ussimãe
MIA-AURELIA Ussimãe